

Statens vegvesen

Notat

Til: Bodil Rønning Dreyer
Fra: Trafikantadferd
Kopi:

Saksbehandler/telefon:
Ingrid M Heggebø Lutnæs / 22073286
Vår dato: 03.12.2019
Vår referanse: 15/227614-102

Oppsummering høringer om gebyrendringer og endelig forslag til forskrifter som vedtas av Vegdirektoratet og Samferdselsdepartementet

Vegdirektoratet sendte 10. oktober 2019 på høring forslag om indeksregulering av gebyrer på Trafikant- og kjøretøyområdet (heretter kalt TK-området). Forslaget omfattet også differensierte gebyr for aktuelle selvbetjeningsløsninger fra 2020. Høringsfristen var 6 uker.

Forskrifter som fastsettes av Vegdirektoratet

- Forskrift 19. januar 2004 nr. 298 om førerkort m.m.
- Forskrift 4. oktober 1994 nr. 918 om tekniske krav og godkjenning av kjøretøy, deler og utstyr (kjøretøyforskriften)
- Forskrift 5. juli 2014 nr. 817 om godkjenning av bil og tilhenger til bil
- Forskrift 1. juni 2016 nr. 561 om godkjenning av traktor og tilhenger til traktor
- Forskrift 1. juni 2016 nr. 560 om godkjenning av moped og motorsykkel
- Forskrift 10. oktober 2013 nr. 1217 om godkjenning og registrering av amatørbygde kjøretøy
- Forskrift 13. mai 2009 nr. 591 om periodisk kontroll av kjøretøy
- Forskrift 25. januar 1990 nr. 92 om bruk av kjøretøy
- Forskrift 6. juni 2016 nr. 1456 om gebyr for parkeringsvirksomheter og opplæringstilbydere (gebyrforskriften)

Forskrifter som fastsettes av Samferdselsdepartementet

- Forskrift 2. juli 2007 nr. 877 om kjøre- og hviletid for vegtransport i EØS-området
- Forskrift 23. mars 2003 nr. 401 om yrkestransport innenlands med motorvogn og fartøy

Hørings svar

Høringen ble sendt til 30 eksterne høringsinstanser og internt til regionvegkontorene. Høringsfristen var 29. november 2019. Det er kommet inn 10 høringsinnspill hvor to av innspillene kom etter fristen.

Postadresse
Statens vegvesen
Vegdirektoratet
Postboks 6706 Etterstad
0609 OSLO

Telefon: 22 07 30 00
firmapost@vegvesen.no
Org.nr: 971032081

Kontoradresse
Brynsengfarete 6A
0667 OSLO

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Regnskap
Postboks 702
9815 Vadsø

Forsvarsdepartementet og **Region sør** gjorde oss tidlig oppmerksom på at gebyr for godkjenning og registrering av amatørbygde kjøretøy var økt fra 6700 kr til 67910 kr. Denne feilen ble umiddelbart rettet opp, og ny versjon på nettsiden ble lagt ut med det riktige beløpet 6910,-. Det følger også riktig beløp i tabellen, vedlegg 1 som var med til høringen.

Region øst og **Region nord** (etter fristen) har ingen merknader til høringen.

Region vest mener differensieringen på gebyrene med fordel kan være enda større for å gi ønsket effekt i form av at flere velger selvbetjeningsløsningene som er tilgjengelig.

Vegdirektoratet viser til at prinsippet om differensierte gebyrer innebærer at det ved bruk av selvbetjeningsløsninger foretas vurderinger av hva som er kostnadsriktig nivå på gebyrene. Dette innebærer at gebyrsatsen ikke skal settes høyere enn kostnadene ved å produsere og levere tjenesten, samtidig som gebyret fullt ut bør dekke kostnadene basert på kostnadseffektiv drift. Beregningene av gebyrenes kostnadsriktige nivå er foretatt i henhold til Finansdepartementets rundskriv om statlig gebyr- og avgiftsfinansiering (R-112/15 av 7.10.2015). Det gjenspeiler blant annet redusert arbeidstid for våre saksbehandlere, og utvikling av IKT system for selvbetjening må også legges inn i regnestykket. Beregningen av gebyrene er satt i tråd med dette.

Kongelig Norsk Automobilforbund (KNA) går imot at satsene heves slik som forslaget om endringer i gebyrenes størrelse. De påpeker at gebyrene skal gjenspeile tjenestens reelle kostnad, men at det ikke er lagt frem noen slik vurdering de siste årene. Det er viktig at gebyrsatsene gjennomgås regelmessig med henblikk på å gjenspeile de reelle kostnadene på vedkommende gebyrområde. Ikke minst at ny teknologi og rutiner som forenkler og reduserer ressursbruken også gjenspeiles i gebyrsatser, slik at de gebyrpliktige også får sin del av mulig effektiviseringsgevinster. Vi ser at dette i noen grad er gjort hvor det finnes selvbetjente elektroniske løsninger, men vi kan ikke se at nivået er spesielt grundig vurdert.

Vegdirektoratet mottok tilsvarende innspill fra KNA i 2018. Vegdirektoratet viser til at gebyrsatsene og gebyrenes kostnadsriktighet er gjennomgått og beregnet for å finne de reelle kostnadene på gjeldende gebyrområder. Denne høringen gjelder den årlige indeksreguleringen av gjeldende gebyrer samt innføring av prinsippet om differensiering av gebyrer, i henhold til Prop.1 S (2018–2019). Forslaget tar forbehold om Stortingets samtykke. Beregningen er utført ihht retningslinjer, se begrunnelsen over.

Norsk Lastebileier-Forbund (NLF) viser til statsbudsjettet 2020 med en forventet prisvekst (KPI) på 1,9 % som bør være førende for indeksregulering av gebyrsatsene. De foreslåtte økningene i gebyrsatsene er i hovedsak om lag 2,7 % til om lag 3,6 %, som er om lag 1 til 2 % høyere. De viser til at de i tidligere høringssvar har påpekt at det er en høyere prisvekst enn forutsatt i de respektive statsbudsjettene. NLF ber derfor om at gebyrene for 2020 korrigeres slikt: Nivå i 2017 + 1,6% + 1,5% + 1,9 % (forventet prisvekst) og avrundes opp/ned til nærmeste hele krone.

Vegdirektoratet viser til at grunnlaget for økningene av gebyrsatsene er prisomregning basert på forventet lønns- og prisvekst for etaten og gebyrområdet. For 2020 er det i budsjettarbeidet lagt til grunn at indeks for justering for forventet lønns- og prisvekst utgjør 3,2 pst. Gebyrsatsene er justert med denne indeksen, men avrundinger av prisene innebærer at økningen kan avvike noe fra dette. KPI er i større grad et mål for prisnivået til konsumprodukter. Det er med andre ord ikke førende for indeksreguleringen av gebyrsatsene.

Region midt har forslag om å slå sammen gebyr for produksjon av førerkort og gebyr for fotografering til et samlet gebyr. Dette tror man vil bidra til en forenkling av prosessen i skranken. Når en kunde henvender seg i skranken i forbindelse med utstedelse av førerkort, så må man spørre om vedkommende ønsker å bruke det gamle bildet eller å ta et nytt. Samtidig må man forklare at det gamle bildet er gyldig i 15 år fra bildet er tatt, men at han eller hun vil få 15 år fra i dag hvis det tas et nytt bilde. Da må det imidlertid betales 80 kr ekstra. Videre så må man i tillegg forklare at hvis vedkommende ønsker å fornye tungklasser om 5 år, vil det ikke være nødvendig å ta nytt bilde. Det er også noen tilfeller hvor gammelt bilde er av dårlig kvalitet, men kanskje ikke så dårlig at det ikke vil bli godkjent. Da vil det være enklere for oss å be kunden om å ta et nytt bilde hvis det ikke er noen ekstra betaling involvert. Det er slik vi ser det kun fordeler med at førerkortbildene er så oppdatert som mulig. Det er også naturlig å sammenligne utstedelse av førerkort med utstedelse av pass. Ved utstedelse av nytt pass betaler man et samlet gebyr. Gebyrsatsen for utstedelse av førerkort kan justeres i forhold til bortfall av gebyr for foto.

Vegdirektoratet viser til at spørsmålet om å bake inn gebyret for foto i førerkortgebyret har være oppe tidligere. For at gebyret skulle bli kostnadsriktig måtte man da kreve nytt bilde ved hver fornyelse, da gebyret for foto er de faktiske kostnadene Statens vegvesen har knyttet til foto, og gebyr for førerkort er noe annet. Det er funnet urimelig å kreve at det tas nytt bilde med tilhørende kostnader i tilfeller hvor det foreligger et bilde som kan benyttes. Man bør slippe utgiftene til fotografering når det ikke er nødvendig at det tas et nytt bilde. Det er førerkortinnehaverens valg dersom de ønsker det.

I dag bestilles en stadig større mengde av førerkortene via selvbetjening. Krav om bilde ved hver fornyelse ville blokkere adgangen til å bestille førerkort via selvbetjening da dette krever oppmøte ved trafikkstasjonen for fotografering. Dette er heller ikke ønskelig.

Autoriserte Trafikkskolers Landsforbund er positive til differensierte gebyrer, men stiller seg undrende til at det ikke er større prisreduksjon ved bruk av selvbetjeningsløsninger.

Vegdirektoratet viser til at reduksjonen gjenspeiler redusert arbeidstid for våre saksbehandlere. Utvikling av IKT system for selvbetjening må også legges inn i regnestykket. For øvrig er gebyrsatsene og gebyrenes kostnadsriktighet gjennomgått og beregnet for å finne de reelle kostnadene på gjeldende gebyrområder. Reduksjonen er derfor riktig beregnet.

Trafikant- og kjøretøyavdelingen ved Kjøretøy har kommet med innspill etter høringsfristen der de ser at det er kommet til en feil. De har oppdaget at det mangler punkt 5 – Praktisk prøve, utrykningskompetanse i oversikten over gebyrsatser ved bruk av selvbetjeningsløsninger. Gebyrsatsen skal være 1100,-. Dette ble oppdaget i forbindelse med at de jobber med utvikling av betaling av førerprøver på nett. Vegdirektoratet vil ta inn § 14-2 syvende ledd punkt 5: Praktisk prøve, utrykningskompetanse kr 1100,-.

Denne selvbetjeningsløsningen var oppført i regnearket i vedlegg 1 til høringen, men ikke i vedlegg 2 der forslag til endringer også var oppført. Vi anser det derfor som kjent for høringsinstansene.

Konklusjoner

Vi ber om at endringene i forskriftene som vedtas av Vegdirektoratet fastsettes, og at endringer som skal fastsettes av Samferdselsdepartementet godkjennes slik at de kan oversendes for endelig fastsettelse av Samferdselsdepartementet.